

fig at ville gaa frem. Det, der her foreligger, er alſaa egentlig rettet imod den forfatningsmæssige Stilling, ſom er fremkommen ved den gjennemſete Grundlov. Det er overmaade naturligt og rimeligt, at de, der anſe denne Ordning for mindre heldig for vort Fædreland, kunne ønske paa den ſædvanlige regelmæssige Maade at faae den forandret. I ſaa Henſeende vil jeg ſlet ikke her indlade mig paa nogen Forhandling, men hvad der forekommer mig at være mindre rigtigt, er, at man, hvis man vedſjender ſig, at det, der egentlig ſkal komme ud af denne Foranſtaltning, er, at man faar et andet Forhold frem imellem de to Thing, eller at man faar en Forandring bevirket med Henſyn til hvad der er tillagt ethvert af diſe ved Grundloven, ganſke forbigaar al Hentydning til de Vanſkeligheder, hvormed den nuværende Tilſtand er forbunden, og ſom netop hidrører fra Forholdet mellem de to Thing. Det er ikke rigtigt, at man forbigaar dette i en Adreſſe ſom denne, i hvilken man paa en høitidelig Maade forelægger Hans Majeſtæt Kongen en Uſigt over Rigsdagens nuværende Stilling. Dette ſynes mig ikke at vidne om den Oprigtighed, man altid bør iagttage ved en Leilighed ſom denne, naar man vil oplyſe baade Kongen og Nationen om Sagens virkelige Stilling og om Aarsagen til den. — Jeg maa endnu tillade mig at fremføre et Par Ord. Der har ved flere forſkjellige Leiligheder hos de forſkjellige Sider af Thinget udviklet ſig en Fremgangsmaade, ſom jeg tror er ſkadelig, idet den virker hemmende og trykkende paa vore Arbejder og bevirker, at de Reſultater, der komme ud af dem, blive utilfredsſtillende. Jeg har fundet et Udtryk deraf i den Fremgangsmaade, man har benyttet ved denne Leilighed, og jeg vil derfor lægge ærede Medlemmer paa Hjertet, om det dog ikke maa ſiges at være urigtigt, at man, naar man ønsker et ſaa betydningsfuldt Aktſtykke bragt frem for Kongen, giver ſaa liden Friſt til at overveie det og ſaa liden Leilighed til en Forhandling, hvori man dog kunde oplyſe hinanden om Et eller Andet, ſom maatte kunde være mindre rigtigt. Man kunde gjenſidig ſøge at viſe hinanden, at man i den eller den Henſeende havde valgt et uheldigt eller et mindre heldigt Middel til at opnaa det Formaal, der maa ſiges at være af Interreſe. Dette er meget ſlemt. Dele vor Forfatning og hele Rigsdagens Indretning hviler paa den Grundtanke, at vi under Forhandlingerne her ſkulle ſtræbe at virke paa hinandens Overbeviſning. Derſom De borttage dette, borttage De, om jeg ſaa maa ſige, Edelſtenen af den hele Inſtitution. De Herrer have i ſaa Henſeende begyndt paa et System, ſom jeg tror vil føre dem bort fra den rette Fremgangsmaade. De have nemlig indført den Skik, at de alene for ſig forhandle om de vigtigſte Sager, inden diſe komme her ind i Salen, og de gjøre det Samme med Henſyn til Udvalg. Jeg har mærket det i de Ud-

valg, hvori jeg har været i denne Vinter. De ærede Medlemmer, der høre til den Side, afgjøre med hverandre, hvorledes de ſkulle ſtemme . . .

Formanden: Det vedrører dog aldeles ikke den foreliggende Sag.

Fenger: Meget vel, jeg vil da blot ſige, at de Herrer ville forſtaa, hvad jeg har antydet om, hvorledes Sagen forholder ſig. (Chr. Bederſen: Det ærede Medlem gjør det Samme ſelv!) Udvi! (Stemmer: Deres Benner da!) Jeg maa paa det Beſtemteſte afviſe dette.

Formanden: Jeg tror, at de Ufbrydelſer, der her fremkomme, bekræfte, at det er en Uſvei, hvorpaa det ærede Medlem er kommen ind. Jeg beder imidlertid ærede Medlemmer om ikke at afbryde Taleren.

Fenger: Jeg vil kun lægge Thinget paa Hjertet, at jeg tror, at de Herrer udøve en høit ſkadelig Indflydelse paa Reſultaterne af vore Arbejder, naar de ſtræbe efter at faae ethvert Reſultat færdigt i Møder, der kun omfatte en Del af Thinget, hvorefter de komme med fuld færdige Anſuelſer her i Salen. Dette er ſkadeligt og forderveligt for det parlamentariſke Liv. Jeg vil henſtille til ærede Medlemmers Overveieſe, om de ikke ville ſtræbe efter at faae dette forandret.

J. A. Gauſen: Vi have jo nu hørt en hel Række af Talere, ſom ere Modſtandere af Adreſſen. Jeg har med Forſæt holdt mig ſaa længe tilbage; thi det var jo klart, at de Herrer vilde anvende hele deres ſtore Pund, for, om det var muligt, at reducere Adreſſen til ingen Ting. Dette var jo Noget, vi maatte være forberedte paa, og det kunde umulig komme os uventet. Vi have hørt megen Skarpſindighed anvendt, og vi have hørt Udfikligt, der ikke vidnede om megen Skarpſindighed, men ſnarere vidnede om et Slags indre Brede, der dog ſkulde have Luſt. Det er jo ſelvſølgelig, at, ſom Forholdene ere her, vilde en Adreſſe, ſom indbragtes af de Forſlagsſtillere, der have indbragt denne, være en ren Uting, derſom de Herrer, der nu have talt, og de ſenere Talere kunde bifalde eller ſtemme for den, at den aldeles ikke vilde være paa ſin Plads, og at det vilde være et overordentlig Misgreb, at den blev indbragt. Men det er netop dette, der deler os imellem. Hvad vi anſe for det Rette og det Rigtige, maa de Herrer efter deres hele politiſke Opfattelſe være Modſtandere af; det er kun, hvad der er det Naturlige. Naar jeg nu ſkulde tillade mig at fremsætte korte Bemærkninger overfor adſkillige af de Udtalelſer, ſom her ere komme frem, er det ſelvſølgelig, at jeg ikke ſkal indlade mig paa at ſtaa i Bordet; det beviſer ikke, at jeg har Ret. Jeg ſkal heller ikke indlade mig